

Handläggare
Isabel Evensen Landström
08-508 26 301**Till**
Trafiknämnden
2022-02-17

Levande Stockholm sommaren 2022. Platser och fortsatt utveckling

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra Levande Stockholm sommaren 2022 i enlighet med föreliggande tjänsteutlåtande.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefBengt Stenberg
AvdelningschefTove Nilsson
Enhetschef

Sammanfattning

Levande Stockholm initierades i kommunfullmäktiges budget 2016 med start inför sommaren samma år och har sedan dess vuxit både i antal platser och utökat innehåll samt fått mer fokus på att utveckla gestaltningen. Kontoret avser att under sommaren 2022 fortsätta utveckla arbetet med sommarplatserna i nära samarbete med såväl andra förvaltningar och bolag inom staden som näringsliv, fastighetsägare och stockholmare. Den totala driftsbudgeten för 2022 är 31,5 miljoner kronor, vilket är en ökning med 8 miljoner kronor från föregående år.

Bakgrund

Levande Stockholm initierades i kommunfullmäktiges budget 2016 med start inför sommaren 2016. Syftet med Levande Stockholm är

att med tillfälliga åtgärder levandegöra stadens offentliga rum samt skapa trivsamma, attraktiva och trygga vistelsemiljöer för stadens invånare och besökare. Platser väljs, planeras och utförs i nära samarbete med stadens organisationer, näringsliv, högskolor och universitet samt invånare.

Under de sex säsonger som Levande Stockholm har funnits, har omfattningen utökats från två sommargåtor till 34 sommarplatser år 2021, innefattande såväl sommargåtor som sommartorg och pop up-parker i både innerstaden och ytterstaden. Utöver antalet sommarplatser har Levande Stockholm genom åren utvecklats genom förbättrad gestaltning, ökat kulturinnehåll och ökat antal aktiviteter, något som kontoret fortsätter att utveckla utifrån platsernas unika förutsättningar. Samverkan med andra aktörer, såväl med andra förvaltningar inom Stockholms stad som externa aktörer, har utvecklats över tid och kommer även fortsättningsvis att vara en viktig del i projektets framtida utveckling. Kontoret har även gjort åtgärder baserat på inkomna medborgarförslag.

Med det här ärendet avser kontoret att ge förslag på de platser som planeras och de ambitioner som finns för Levande Stockholm under sommaren 2022 samt ge svar på de uppdrag som finns i budgeten. Ärendet avser även att redogöra för vissa av insatserna under sommaren 2021 samt kortfattat beskriva inriktningen för Levande Stockholm vinter 2022/2023. För mer information om Levande Stockholms bakgrund och utveckling över åren, se *bilaga 1*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret och i samråd med berörda stadsdelsförvaltningar samt kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Redogörelse för insatser under sommaren 2021

Under sommaren 2021 utökades antalet platser från 26 till 34 platser, i förhållande till sommaren 2020. Dessutom förlängdes tidsperioden för sommarplatserna i syfte att möjliggöra ökad utevistelse för stadens invånare och näringsliv, vilket inte minst var av vikt under den rådande pandemin. Detta innebar att sommartorgen i ytterstaden förlängdes ett antal veckor in på hösten och avetablerades först i mitten av oktober.

Liksom tidigare år hade kontoret ett nära samarbete med kulturförvaltningen och påbörjade även ett samarbete med idrottsförvaltningen på några utvalda torg. Till följd av Covid-19-pandemin var det, liksom sommaren 2020, mer konst än

evenemang, dock genomfördes ett fåtal evenemang i pop-up-format, t.ex. på Gustav Adolfs torg. Stockholm konstssommarutställning fick istället större utrymme än tidigare och 13 konstnärer ställde under sommaren ut sina verk under det gemensamma temat ”Demokrati 100 år”.

Att göra Gustav Adolfs torg till ett sommartorg var ett utpekad budgetuppdrag och inför sommaren 2021 genomgick platsen en mindre förvandling för att skapa ett mer levande, attraktivt och föränderligt torg. Vidare deltog projektet i ett flertal samarbeten och några exempel är:

- Samarbetet med Nytorgsverkstaden som stöttar ungdomar mellan 19-29 år att komma in på arbetsmarknaden, vilket resulterade i spel och installationer på Skånegatan.
- Taxingeplan i Tensta där kontoret genomförde insatser i samarbete med Tensta konsthall, Orten odlar och Kvinnors byggforum.
- Pontonen under Liljeholmsbron där Levande Stockholm bidrog med innehåll, utöver den pop-up-park som etablerades på kajen intill.

Mer information om kontorets arbete med Levande Stockholm under sommaren 2021 finns i *bilaga 2*.

Uppdragen i budget 2022

Trafikkontoret besvarar med detta ärende hur kontoret avser att hantera följande uppdrag i stadens budget för 2022.

- Säkerställa att arbetet med gångstråk, gågator, sommargångator och sommartorg utvecklas med hög kvalitet och att stadens kajer och vattennära platser levandegörs inom ramen för stadens kajstrategi. Levande Stockholm ska utvecklas tillsammans med kulturnämnden, näringslivet, stockholmare, stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen.

Levande Stockholms fokusområden

Arbetet med Levande Stockholm fortsätter att utvecklas från år till år. Under de första uppstartsåren handlade det främst om att öka antalet platser. På senare år har det även varit fokus på att utveckla gestaltningen samt konst- och kulturinnehållet på stadens sommarplatser. Ambitionen är att successivt höja kvalitetsnivån genom kontinuerlig utveckling och kontoret har delat in detta utvecklingsarbete utifrån tre olika fokusområden;

1. Utveckling av arbetet med platserna inom Levande Stockholm
2. Utveckling av arbetet med innehållet inom Levande Stockholm.

3. Utveckling av Levande Stockholm som redskap inom kontoret.

1. Utveckling av arbetet med platserna

Kontoret har tagit fram dokument med urvalskriterier som styr valet av platser. Gatorna har huvudsakligen en lokal trafikfunktion med folkliv eller med bra förutsättningar för detta. Enligt trafikförordningen är det tillåtet att framföra ett fordon på en gågata, t.ex. leveranser till och från en fastighet. Fordonet får inte framföras med högre hastighet än gångfart. Det ska finnas målpunkter intill platsen. Buss i linjetrafik ska inte trafikera ytan och befintlig parkering ska kunna tas bort, alternativt minskas i omfattning. Något som avlastar gatuparkeringen under sommaren och på så vis möjliggör för mer utrymme för sommarplatserna är Stockholm parkerings sommarparkering. Flexibiliteten är en bärande princip i projektet, varför det bör finnas ett stort mått av just detta även i framtiden.

Projektets verktygslåda med olika typer av material fyller en viktig funktion för projektets igenkänning runt om i staden. Materialet återanvänds och färgsättningen utvecklas regelbundet. Även nya material och lösningar testas för att konceptet ska kunna utvecklas över tid. En viktig aspekt är att verktygslådan har inslag som uppmuntrar till lekfullhet och aktiviteter och består av material som är hållbara.

Vid gestaltning av en plats utgår projektet från platsens unika förutsättningar och historiska kopplingar. Varje år väljs ett antal platser ut där extra fokus läggs på att utveckla gestaltningen. Detta sker företrädesvis med inledande workshops, samarbete med fastighetsägare, lokala aktörer, högskolor, stadsdelsförvaltningen, näringslivet, engagerade medborgare etc.

Vidare arbetar kontoret kontinuerligt med att förbättra renhållningen i anslutning till stadens sommarplatser. Ett antal platser i innerstaden, som tidigare endast städats maskinellt, har de senaste åren fått ett tillägg med manuell städning tre gånger per vecka under perioden för Levande Stockholm. Kontoret har även införskaffat fler papperskorgar som används på sommarplatserna. Dessa har varit folierade med kampanjbudskap för att ytterligare förstärka konceptet Levande Stockholm. Renhållning kommer fortsatt vara en viktig del av konceptet för att upprätthålla ett rent, snyggt och tryggt Stockholm.

2. Utveckling av arbetet med innehållet

De kulturella och konstnärliga inslagen på sommarplatserna är uppskattade av stadens invånare och besökare. Kulturprogrammet skapar en dialog mellan staden och dess invånare och kontoret väljer varje år ut platser för kulturinnehåll. Detta sker i samverkan med kulturförvaltningen och även med engagerade invånare och högskolestudenter. Det har även förekommit vissa idrottsaktiviteter och för 2022 planerar kontoret att utveckla samarbetet med idrottsförvaltningen och utöka antalet aktiviteter.

Kontoret avser att under 2022 fortsätta arbetet med utveckling av ett varierat innehåll på sommarplatserna för att nå stadens olika målgrupper samt verka aktivt för att öka närvaron av stadens invånare i olika åldrar och med olika förutsättningar. Stadens sommarplatser ska vara till för alla och under 2022 arbetar kontoret för att stärka barn- och ungdomsperspektivet. Kontoret genomför regelbundet omvärldsbevakning för att få nya idéer till spännande innehåll. Inspiration och erfarenheter hämtas även från andra projekt inom staden, exempelvis från Framtidsgatorna och från samarbetet med Nytorgsverkstaden och Lundaverkstaden. Vidare fortsätter variationen av samarbeten inom staden för att bidra till innehållet på sommarplatserna.

3. Utveckling av Levande Stockholm som redskap inom kontoret

Stadens offentliga rum är föränderliga och påverkas av pågående projekt i staden och ett av fokusområdena som kontoret arbetar med är att genom insatser inom Levande Stockholm testa tillfälliga, föreslagna lösningar inför framtida ombyggnadsplaner. Ett test kan snabbt utvärderas och ge värdefull återkoppling till kontoret inför framtida planerade och mer permanenta åtgärder. Projektet kan även identifiera möjligheter att genomföra permanenta åtgärder på delar av de platser som under en längre tid har varit en del av projektet. Dessa åtgärdsförslag tas upp inom kontorets ordinarie process för prioritering och planering av investeringar.

Under 2022 kommer Levande Stockholm fortsatt att delta i utvecklingen av mer permanenta lösningar på Gustav Adolfs torg och Riksdalserterget men även en sista period på Gullmarsplan där ombyggnationen planeras att påbörjas senare under 2022. Vidare deltar kontoret i ett flerårigt Vinnovafinansierat projekt som leds av Visit Stockholm och projektet Position Stockholm City. Projektet utgår från Klarabergsgatan och syftar till att skapa en innovativ gatumiljö för att utforska och experimentera hur framtidens stadskärna kan komma att se ut.

Genomförande 2022 – kontorets förslag på platser

Under sommaren 2022 planerar kontoret för att fortsätta arbetet i linje med ovan nämnda fokusområden. Nytt för i år är att kontoret undersöker möjligheterna att i samarbete med elsparkcykelaktörerna införa geofencing på Levande Stockholms fem permanenta sommargångator genom elsparkcykelaktörernas appar, för att på så vis begränsa hastigheten på elsparkcyklar som rör sig på gatorna. Det här var något som testades på Hornsbergs strand under sommaren 2021 med gott resultat. Vidare avser kontoret att förstärka entréerna på gångatorna, exempelvis med information och gestaltning som tydliggör vad som gäller på en gångata.

Nedan följer en redovisning av de platser som kontoret har för avsikt att arbeta med under sommaren 2022. Några av dessa platser är fortfarande under utredning, vilket innebär att det kan falla bort eller tillkomma platser beroende på platsernas förutsättningar.

Permanent sommarplatser

Följande fem platser har sedan tidigare beslutats av trafiknämnden att vara årligen återkommande sommargångator. Under sommaren 2022 fortsätter kontoret att arbeta vidare med dessa platser på följande sätt.

Hornsbergs strand

Hornsbergs strand är sedan tidigare en permanent sommargångata mellan Elersvägen och Nordenflychtsvägen. Under 2021 testade kontoret att förlänga sommargångatan från korsningen Elersvägen/Sara Lidmans gata och västerut på Kristinebergs strand, i syfte att minska söktrafiken för parkering i området och sänka hastigheterna. Vid förlängningen på Kristinebergs strand placerades farthinder. Testet visade på positiva resultat med minskad trafik och sänkta hastigheter. Vidare infördes geofencing längs med hela sommargångatan för att begränsa hastigheten på elsparkcyklarna. Även detta förbättrade trafiksituationen i området. Kontoret avser därmed att under 2022 ha kvar förlängningen av sommargångatan och i övrigt arbeta vidare med gatan likt 2021.

Nybrogatan

Nybrogatan har sedan tidigare varit sommargångata mellan Karlavägen och Linnégatan och kommer fortsatt att genomföras på detta sätt 2022. På längre sikt ser kontoret en möjlighet att koppla ihop sommargångatan med den ordinarie gångatan söder om Östermalmstorg.

Rörstrandsgatan

Sommargågatan på Rörstrandsgatan omfattar sträckan mellan Birkagatan och Norrbackagatan och sker i samverkan med både fastighetsägare och näringsidkare. Under sommaren 2021 inkluderades även torgytan öster om Birkagatan i samarbete med fastighetsägaren på platsen. Kontoret avser att under sommaren 2022 fortsätta utveckla samarbetet i syfte att utveckla gestaltningen och ytterligare öka trivseln på platsen.

Under sommaren 2021 testade kontoret en utökning av ytorna för gående genom att ta ett av tre körfält i anspråk, vilket innebar att infarten från S:t Eriksgatan stängdes av. Avstängningen gjorde det svårt för trafiken att ta sig in i området och skapade viss otydlighet för bilisterna på S:t Eriksgatan samt viss överbelastning av trafik på Karlbergsvägen. Kontoret har därför beslutat att inte genomföra denna förlängning på nytt under 2022. Breddningen av gångytan var dock positiv för de gående och vid en ombyggnation av området skulle det kunna tas fram mer permanenta lösningar som gynnar de gående utan att påverka trafiken negativt.

Skånegatan

Skånegatan är sedan tidigare beslutad som permanent återkommande sommargågata mellan Östgötagatan och Renstiernas gata. Även Nytorrgsgatan mellan Bondegatan och Skånegatan samt en sträcka på Södermannagatan ingår i området. Under sommaren 2022 har kontoret för avsikt att förlänga sträckan på Södermannagatan från Skånegatan norrut upp till Folkunggatan. Trafikkonsekvenserna av denna utökning bedöms som begränsade. Gatan är idag helt enkelriktad i olika riktningar på sträckan. Kvarteret mellan Bondegatan och Skånegatan är sedan tidigare permanent gågata.

Swedenborgsgatan

Precis som tidigare år genomförs Swedenborgsgatan som sommargågata mellan Sankt Paulsgatan och Fatburgsgatan och Wollmar Yxkullsgatan öster om Swedenborgsgatan inkluderas i omreglering och möblering. Under vintern har Swedenborgsgatan mellan Sankt Paulsgatan och Högbergsgatan genomförts som vintergågata med vinterväxter, möblemang och belysning. Mottagandet har varit positivt och trafikkonsekvenserna begränsade.

Återkommande sommarplatser

Följande platser har varit en del av Levande Stockholm tidigare år men klassas inte som permanent sommarplats. Projektet kommer att arbeta vidare med nedanstående platser sommaren 2022.

Bagarmossen/Lagaplan

Torget har de senaste åren funnits med som sommarplats inom ramen för Levande Stockholm. Kontoret kommer att möblera platsen som ett sommartorg, likt 2021.

Bergsgatan

Likt 2021 möbleras den här gatan som en sommarplats mellan Scheelegatan och Södra Agnegatan. Bergsgatan är även en plats där kontoret gärna ser ett fortsatt samarbete med kulturförvaltningen i form av konst och aktivitet. Kontoret samarbetar även med näringslivet på platsen.

Bredäng centrum

Kontoret har tillsammans med stadsdelsförvaltningen kommit överens om ett långsiktigt samverkansengagemang i Bredäng. Under sommaren 2022 har kontoret för avsikt att fortsätta detta engagemang och utveckla platsen ytterligare i samarbete med stadsdelsförvaltningsförvaltningen och lokala aktörer.

Drottninggatan

Sedan 2018 är platsen en permanent gågata men sträckan mellan Kungstensgatan och Tegnérgatan möbleras under sommaren med möbler, blommor och växter i syfte att förstärka karaktären som gågata.

Fredsgatan

Området Södra Klara har potential att bli ett mer sammanhållet område som succesivt kan levandegöras mer med tydligare kopplingar. Fredsgatan är en del av det området och återkommer under sommaren 2022 som en gata med ökad möblering och förbättrade vistelsevärden som kopplas samman med sommarplatsen på Gustav Adolfs torg likt 2021. Vid gestaltningen av gatan tar kontoret hänsyn till cykelpendlingsstråket. Här sker ett nära samarbete med Statens fastighetsverk och världskulturmuseerna.

Gamla Brogatan

Denna gata möbleras som en sommargågata mellan Vasagatan och Drottninggatan i samarbete med fastighetsägarna på platsen. Fastighetsägarna arbetar med att ta fram en egen möbelserie i

samråd med kontoret och en överlämning till fastighetsägarna kommer att påbörjas under 2022. Levande Stockholm kommer fortsatt att dekorera gatan med växter under sommaren 2022 och 2023 innan sommargågateprojektet övergår helt till fastighetsägaren.

Gubbängstorget

Efter diskussioner med Farsta stadsdelsförvaltning och berörda fastighetsbolag gällande val av plats inom stadsdelen har kontoret beslutat att under sommaren 2022 istället möblera David Helldéns torg i Hökarängen som en sommarplats. Kontoret för avsikt att i samarbete med andra aktörer se över möjligheten till någon form av aktivering på Gubbängstorget.

Gullmarsplans torg

På Gullmarsplan pågår en utredning av förutsättningarna för en förbättrad trafiksituation och trygghet på torget. I syfte att testa och utvärdera olika lösningar har platsen sedan tidigare inrymts inom Levande Stockholm och möblerats för att begränsa biltrafiken på torget. Torget kommer ingå som en av sommarplatserna fram till att ombyggnationen av torget påbörjas senare under 2022. Sommaren 2022 blir därmed den sista säsongen som Gullmarsplans torg ingår i Levande Stockholms verksamhet.

Gustav Adolfs torg

Under 2021 genomfördes ett försök där delar av trafikytorna på Gustav Adolfs torg omvandlades till vistelseytor. Syftet med åtgärderna var att genom ett antal relativt enkla investeringar skapa ett mer levande, attraktivt och föränderligt torg som bjuder in till vistelse och förenklar för gående på platsen.

För att möjliggöra den förändrade torgytan gjordes justeringar i trafikföringen runt torget, körytor förändrades till tillgängliga gångytor genom utjämnande av nivåskillnader, ett antal refuger revs och skyltning samt vägmarkering justerades. Det gjordes även investeringar i träd, möbler samt belysningsåtgärder för att skapa ökade vistelsevärden och stärkt trygghet över hela året. Trädlådorna fungerar även som trafikhinder. Åtgärderna är flexibla och kan flyttas vid evenemang samt förändras över tid.

Gustav Adolfs torg är under utveckling, där Levande Stockholm är ett verktyg för att testa olika lösningar hur torget ska utvecklas över tid. Kontoret har för avsikt att ta fram en ny lösning för markmålning alternativt fräscha upp den befintliga markmålningen framför Operan. Diskussioner pågår med kulturförvaltningen om

olika kulturella aktiviteter på torget, såsom konst och evenemang. Utvecklingsarbetet med torget kommer fortsätta under 2022 och sker i nära samarbete med fastighetsägare och verksamheter kring torget såsom Operan, Statens fastighetsverk och Världskulturmuseerna men även med kulturförvaltningen. Kontoret avser att under året stärka de kulturella inslagen på platsen. Likt tidigare år innebär sommartorget att parkeringsplatserna framför Operan utgår. Ny parkeringsplats för funktionshindrade har uppförts i anslutning till torget. Justeringen av Gustav Adolfs torg som trafikplats gör platsen mer tillgänglig för stockholmare och besökare som vill nyttja platsen.

Holger Bloms plats/Norr Mälarstrand

Denna plats har funnits med som en sommarplats sedan 2020. Under sommaren 2021 var platsen en populär pop-up-park med inslag av konst, evenemang och medborgarengagemang, t.ex. i form av salsakurser. Kontorets ambition är att fortsätta utveckla denna vistelseplats i dialog med Stockholms hamnar som en del av uppdraget att levandegöra kajer. En detaljplan för platsen har vunnit laga kraft och kontoret inväntar för närvarande besked om byggstart. Detta kan påverka förutsättningarna för att genomföra Holger Bloms plats som en sommarplats under sommaren 2022. I väntan på en fastställd tidplan för ombyggnationen av Holger Bloms plats planerar kontoret för en alternativ sommarplats på en intilliggande yta på Norr Mälarstrand, öster om restaurang Trattorian.

Järnvägsparken

Under sommaren 2021 gjorde Järnvägsparken premiär som pop up-park i samarbete med Glad stad. Parken är likt Fredsgatan och Gustav Adolfs torg en del av området Södra Klara och kontoret har för avsikt att fortsätta stötta platsaktiveringen om behov finns samt se över möjligheten att genom gestaltning koppla samman ytan med Klara Mälarstrand.

Liljeholmshamnen

Sommaren 2020 invigdes stadens satsning på en flytande teater under Liljeholmsbron som en del inom strategin för offentliga rum. Under sommaren därpå valde kontoret att även inkludera Levande Stockholms verksamhet på platsen och pontonen fylldes med kultur- och idrottsaktiviteter. Kontoret avser att under 2022 fortsätta samarbetet på Liljeholmshamnen.

Malmskillnadsgatan

Under sommaren 2021 genomförde kontoret en förstärkt sommargestaltning tillsammans med Vasakronan på Malmskillnadsgatan, mellan Mäster Samuelsgatan och Hamngatan. Utförandet genomfördes med en norrgående enkelriktning av gatan för att tillskapa utökade uteserveringar, sittplatser och andra värden som skapar en trivsamt plats i City. Arbetet skedde även i samarbete med kulturförvaltningen som genomförde ett antal pop-up-evenemang.

Kontoret avser att under 2022 utveckla samarbetet med fastighetsägarna Vasakronan, AMF fastigheter, Pembroke och Skandia fastigheter på platsen. Kontoret har därför för avsikt att förlänga sommargatan på Malmskillnadsgatan ett kvarter norrut, från Hamngatan till Jakobsbergsgatan samt att inkludera två kvarter av Jakobsbergsgatan ner till Norrlandsgatan (se text nedan om Jakobsbergsgatan). I samband med denna förlängning avser kontoret att justera trafikföringen i området för att säkerställa skäliga körvägar för leveranser. Denna förlängning innebär att Malmskillnadsgatan enkelriktas södergående sträckan från Jakobsbergsgatan till Brunkebergstorg samt att Oxtorget dubbelriktas för motorfordonstrafik.

Norra Agnegatan

Denna gata möbleras som en sommargågata mellan Fleminggatan och Hjärnegatan, likt 2021.

Norra Stationsgatan

Inför sommaren 2020 inleddes ett samarbete med fastighetsägarna på Norra Stationsgatan. Kontoret avser att likt tidigare år etablera platsen i hörnet Gävlegatan/Norra stationsgatan med möbler och växter. Kontoret kommer att fortsätta utveckla denna plats i samråd med fastighetsägarna, metodiskt och långsiktigt, då Norra Stationsgatan till stor del fortfarande är under uppbyggnad och trafiken fortsatt är hög.

Odenplan

Kontoret avser att under 2022 arbeta vidare med att levandegöra detta torg för att öka trivselt och tryggheten. Platsen lämpar sig för kultur, konst, evenemang och andra aktiviteter.

Riksdalertorget

Riksdalertorget var en av de nya sommarplatserna under 2021. En långsiktig utveckling av torget planeras utifrån ett gestaltungsprojekt som genomfördes under 2020. Under 2022

fortsätter kontoret att gestalta torget med växter. Arbetet på platsen sker i samarbete med landskapsarkitektbyrå AJ Landskap, muséet ArkDes samt beteendeforskare och konstnär.

Rinkeby torg

I samband med torgets 50-årsjubileum har Levande Stockholm samverkat med stadsdelsförvaltningen gällande möblering och aktiviteter under sommaren 2021. Under sommaren 2022 avser kontoret att fortsätta aktivera torget i samarbete med stadsdelsförvaltningen.

Rågsvedstorget

Stadsdelsförvaltningen leder ett långsiktigt samarbetsprojekt i Rågsved där Levande Stockholm sedan tidigare varit en viktig del. Kontoret har för avsikt att fortsätta stötta stadsdelsförvaltningen i det arbetet under sommaren 2022.

Skeppsbron

Skeppsbron ingick som en sommarplats för första gången sommaren 2021 i linje med stadens ambitioner om att levandegöra kajerna. Arbetet skedde i samarbete med Stockholm Hamn AB och syftet var att testa en annan lösning för parkeringsplatser och skapa en mer levande strandpromenad. Under 2022 har kontoret en ambition om att utveckla platsen ytterligare inom Levande Stockholms verksamhet, under förutsättning att initiativet inte omöjliggör för boende och besökare i Gamla stan att parkera. Kontoret avser att samarbeta med Stockholm parkering i syfte att erbjuda boende och besökare samma parkeringslösning som 2021, det vill säga ett erbjudande om parkeringsplats i Galleriangaraget.

Strömgatan

Kontoret kommer likt 2021 att fortsätta utveckla sträckan mellan Strömbro och Norrbron som en vattennära vistelsemiljö med möblemang och växter. Arbetet sker i dialog med Stockholms hamnar som en del av uppdraget att levandegöra kajer.

Tenstagången

Tenstagången har sedan tidigare varit en av flera sommarplatser i Tensta. Under 2022 sker fortsatt utveckling på Tenstagången i samverkan med stadsdelsförvaltningen.

Älvsjö torg

Kontoret fortsätter att levandegöra Älvsjö torg under sommaren 2022 och stöttar stadsdelsförvaltningens aktiviteter för olika målgrupper.

Östberga

Inom ramen för Levande Stockholm har kontoret en långsiktig samverkan med stadsdelsförvaltningen gällande torget utanför biblioteket och kommer att fortsätta detta engagemang 2022 genom att möblera platsen som ett sommartorg, likt 2021.

Nya sommarplatser

Nedan följer platser som gör premiär som sommarplatser under sommaren 2022.

Brommaplan

Kontoret har för avsikt att stötta stadsdelsförvaltningen med att stärka attraktiviteten och tryggheten på Brommaplan genom någon form av konst, evenemang och aktiviteter.

David Helldéns torg

Sommaren 2022 träder David Helldéns torg in som en ny sommarplats efter önskemål från Farsta stadsdelsförvaltning. Ändringen från Gubbängstorget till David Helldéns torg grundar sig i trygghetsmätningar som visar på behov av platsaktivering på torget. Torget kommer att etableras som en sommarplats i nära samarbete med stadsdelsförvaltningen.

Husby torg

Kontoret avser att under 2022 skapa trivsel och trygghet i området i samarbete med stadsdelsförvaltningen och fastighetsägarna. Planen är att tillföra mer blomster och att jobba med evenemang eller aktiviteter i någon form.

Ingmar Bergmans gata

Denna gata var aktuell för diskussion redan inför sommaren 2021, men blev av olika anledningar inte möjlig att genomföra. 2022 blir sommaren som gatan gör premiär inom Levande Stockholm och kommer att genomföras i nära samarbete med näringslivet i området, såsom Stureplansgruppen och Svenska Brassierier. Genomförandet av en sommargågata mellan Birger Jarlsgatan och Ingmar Bergmans plats har en liten direkt påverkan på trafiken då det är en mindre lokalgata med mestadels leveranser till och från fastigheterna, vilka även fortsatt har möjlighet att trafikera gatan.

Jakobsbergsgatan

Kontoret avser att i samarbete med AMF fastigheter smycka och aktivera Jakobsbergsgatan mellan Malmskillnadsgatan och Norrlandsgatan. På så sätt skapas ett sammanhållet aktiverat stråk

mellan Brunkebergstorg och Norrlandsgatan. Se även text under Malmskillnadsgatan.

Kista torg

Sommaren 2022 tillkommer Kista torg som en av kontorets sommarplatser i syfte att skapa trivsel och ökad trygghet i området. Platsen kommer att gestaltas med blomster och sommarmöblemang.

Klara Mälarstrand

Klara Mälarstrand, sträckan mellan Centralbron och Vasabron, träder in som en av Levande Stockholms nya sommarplatser i området Södra Klara, vilket ligger i linje med strategin att levandegöra stadens kajer och vattennära områden. Arbetet sker i samarbete med kulturförvaltningen samt näringslivet i området och kontoret tittar på möjligheten att koppla samman ytan med Järnvägsparken.

Liljeholmstorget

Liljeholmstorget har tillkommit som en sommarplats i samråd med stadsdelsförvaltningen för att skapa en attraktiv och trygg plats.

Norrtullsgatan

Kontoret avser att göra Norrtullsgatan söder om Odenplan, mellan Odengatan och Sandåsgatan till sommargågata. Sommargågata har tidigare genomförts på en annan del av gatan, norr om Odenplan, med goda resultat. Avsikten med åtgärden är att stärka vistelsevärdena runt Odenplan men också att förstärka gångstråket Drottninggatan-Norrtullsgatan och koppla samman Odenplan med de båda delarna av stråket. Testet följs av forskare på Kungliga Tekniska Högskolan (KTH). Projektet avser att införliva Sandåsgatan i anslutning till Norrtullsgatan. Denna används frekvent av barn som leker utanför skolan och idag finns viss trygghetsproblematik på platsen. Förutsättningarna på platsen går att utveckla med hänsyn till detta.

Skärholmens torg

Kontoret har en dialog med stadsdelsförvaltningen och har för avsikt att stötta deras planer för sommaren 2022.

Strandvägens kaj

Kontoret har i uppdrag att frigöra delar av Strandvägens kaj från parkerade fordon och i samband med detta levandegöra platsen i enlighet med strategin för levande kajer. Som en del i det arbetet planerar kontoret att inom Levande Stockholm göra kajen till en

sommarplats under 2022 där innehållet delvis kommer riktas mot barn och unga.

Verkstadsgatan

Under sommaren 2022 planerar kontoret att införa Verkstadsgatan som en sommargågata mellan Långholmsgatan och Tobaksspinnargatan. Denna del är för motorfordonstrafik en återvändsgata mot Långholmsgatan och gatuparkering är idag inte tillåten. Kontoret har initierat en dialog med verksamheter på platsen och avser att under året utreda möjligheten att till kommande år även inkludera resterande delar av Verkstadsgatan i etableringen.

Utgående sommarplatser

Akalla torg

Torget har ingått bland Levande Stockholms platser under flera år, i syfte att öka trivseln och tryggheten för boende och besökare. Under 2022 utgår torget och ersätts istället av två andra torg i samma stadsdelsområde, nämligen Kista torg och Husby torg.

Nockeby torg

Torget har tidigare möblerats om för att öka trivseln på platsen. Levande Stockholms verksamhet återkommer inte till torget under sommaren 2022. Istället stöttas stadsdelsförvaltningen på Brommaplan.

Rinkebystråket 100

Rinkebystråket ingick som en del av satsningen Järvaveckan där Levande Stockholm stöttade med möbler och växter när Järvaveckan inte kunde genomföras "live" som planerat. I och med att pandemins utbredning minskar i samhället är förhoppningen att Järvaveckan kan genomföras som planerat under kommande år och därmed utgår platsen från Levande Stockholms verksamhet. Rinkebystråket kommer även ingå som en del i satsningen Grönare Stockholm framöver.

Taxingeplan

Taxingeplan är en av de platser i Tensta där Levande Stockholm har varit aktiv. Då det är svårt för verksamhetens kranbilar att ta sig in under de låga broarna på platsen och möblerna kommer platsen att utgå under 2022.

Tenstaplan

Tenstaplan utgår eftersom platsen ska byggas om permanent. Under sommaren 2021 gestaltades platsen med parasoller som har skänkts till stadsdelsförvaltningen.

Sergelgatan

Under sommaren 2021 fick Sergelgatan lite extra sommarkänsla när den ingick som en sommargågata. Denna plats utgår då den har gestaltats med nya möbler av permanent karaktär. Fastighetsägare kommer fortsätta att utveckla Sergelgatan.

Levandegöra stadens kajer och vattennära platser

En del av budgetuppdraget handlar om att Levande Stockholm bidrar till att stadens kajer och vattennära platser levandegörs inom ramen för stadens kajstrategi. Kontoret inledde ett samarbete med Stockholms Hamn AB inför planeringen av Levande Stockholm för sommaren 2020 och diskussionerna med Stockholms Hamn AB har sedan dess fortsatt gällande kajerna och dess potential för gestaltning av de vattennära miljöerna.

Under sommaren 2022 ingår ett flertal sommarplatser med närhet till vatten. En av dessa platser är Hornsbergs Strand som sedan tidigare ingår som en av Levande Stockholm permanenta sommarplatser. Under sommaren 2021 testades en förlängning av gatan in på Kristinebergs strand som kommer återkomma även sommaren 2022. En annan återkommande plats är Liljeholmshamnen där kontoret avser att fortsätta samarbetet med privata aktörer på platsen. Likaså etableras Strömgatan och Skeppsbron som två vattennära sommarplatser och vistelsemiljöer likt tidigare år. Kontorets ambition är att även Holger Bloms plats fortsatt kommer ingå som en sommarplats under sommaren 2022.

Två vattennära nyheter för sommaren 2022 där kontoret avser att utveckla sommarplatser är Klara Mälarstrand och Strandvägens kaj. Båda dessa platser är populära promenadstråk under sommaren och kan med fördel göras ännu mer attraktiva med höjt vistelsevärde. Genom att införa Klara Mälarstrand som en sommarplats stärks även kopplingen mellan andra sommarplatser i området Södra Klara, såsom Järnvägsparken, Fredsgatan och Gustav Adolfs torg.

Samverkan

Trafikkontoret ansvarar för Levande Stockholms övergripande ledning och framdrift samt för att projektet utvecklas i den riktning som fastslagits i uppdraget. I den rollen ingår att följa upp, analysera och utvärdera utförandet för att kunna utveckla arbetet

löpande. Kontoret ansvarar även för den övergripande kommunikationen av projektet samt för planering, trafikregleringar, utsättning och intagning av möbler och växter samt platsernas drift under projektets gång.

Levande Stockholms verksamhet bedrivs i nära samarbete med flera olika aktörer, både inom staden och externt, vilket är en viktig del av uppdraget för verksamheten. Liksom tidigare år genomförs arbetet i samverkan med fastighetsägare och intresseföreningar, stadsdelsförvaltningar, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, Stockholms Hamn AB, näringsidkare och stockholmare. Alla bidrar med kunskap och engagemang på olika sätt, vilket är avgörande för projektets framgång.

Tidplan

Etableringen av sommarplatserna påbörjas i början av maj och avetableringen påbörjas i slutet av september. De sista sommarplatserna avetablas i mitten av oktober. Levande Stockholm tar hänsyn till att sandsopningen efter vintersäsongen är avslutad i samband med etableringen och hänsyn tas till övriga inplanerade arbeten på respektive plats.

Kommunikation

Projektets kommunikationsstrategi syftar till att stockholmarna ska känna till att Stockholms stad tillfälligt gör om utvalda platser i det offentliga rummet till trivsamma och trygga platser. Kontoret utvecklar och utvärderar kontinuerligt kommunikationsstrategin mot olika målgrupper inför, under och efter projektperioden. Kommunikationen består både av riktade insatser och breda insatser, digitalt och i tryck, under flera kampanjperioder, något som har gett gott resultat. Mätningar under åren visar att strategin är lyckad och att kommunikationen når ut till stockholmarna.

Projektet samverkar med stadsdelsförvaltningarna för att få ut kommunikation i fler kanaler samt fortsätter arbetet med att informera fastighetsägare, näringsidkare och boende i nära anslutning till sommarplatserna, i syfte att informera om etableringen samt även med en uppmaning om engagemang. Lanseringen av nya webbplatsen och instagramsidan [upplev.stockholm](https://www.upplev.stockholm.se) under 2021 har underlättat för projektet att synliggöra sommarplatserna och nå ut med kommunikation till målgrupperna. Inför sommaren 2022 arbetar kontoret med att ta fram en ny utformning av informationsskyltar på respektive sommarplats med QR-kod, likt vintern 2021/2022. QR-koden leder

vidare till webbsidan upplev.stockholm där det går att ta del av mer information om sommarplatserna.

Levande Stockholm vinter

2017 startade Levande Stockholm vinter som ett sätt att levandegöra staden även vintertid. I likhet med sommarens platser har även vinterplatserna blivit fler över åren och utvecklats med ökat innehåll. Från vintern 2020/2021 till vintern 2021/2022 ökade antalet från 8 till 13 platser. Kontorets ambition för vintern 2022/2023 är att fortsätta utveckla satsningen med såväl fler platser som ökat innehåll och förbättrad gestaltning.

Analys och konsekvenser

Syftet med projektet är att levandegöra stadens offentliga rum samt skapa trivsamma, attraktiva och trygga vistelsemiljöer för stadens invånare och besökare. Genom blomsterarrangemang, möbler och olika aktiviteter som bjuder in till att stanna upp på platsen ökar attraktiviteten och vistelsevärdena på stadens sommarplatser. Den här typen av levandegörande åtgärder har i regel en trygghetsskapande effekt, vilket gynnar alla grupper i samhället. För att stärka tryggheten och säkerheten på platserna ser kontoret även över möjligheterna att installera fordonshinder på vissa av polisens utpekade platser.

Eftersom arbetet på flera av platserna genomförs i nära samarbete med fastighetsägare och företag som är verksamma på platserna kan åtgärderna inom Levande Stockholm även främja näringslivet. Under de senaste årens pandemi har näringslivet drabbats hårt. Levande Stockholms verksamhet kan därmed stötta företagen under samhällets återstart som följer i efterdyningarna av pandemin. Vid återstarten av Stockholm har staden pekat ut City, Kista och Skärholmen som särskilt prioriterade områden. Av den anledningen har även kontoret valt att öka Levande Stockholms närvaro i dessa områden. Antalet platser i city har utökats, Kista torg träder in som en ny plats under sommaren 2022 och kontoret ser över möjligheten att även införa en sommarplats i Skärholmen i samarbete med stadsdelsförvaltningen.

Vidare finns en ambition om att flera av åtgärderna och samarbetena inom Levande Stockholms verksamhet ska väva in barns och ungas perspektiv. En del av verksamhetens möbler och evenemang uppmuntrar till lek och några exempel från sommaren 2021 är pussel på Nytorgsgatan och spelbord med schack, Fia med knuff m.m. på Tenstaplan. Ett annat exempel där ungdomar involveras i Levande Stockholms verksamhet är Lundverkstaden

och Nytorgsverkstaden där kontoret har bidragit med arbetsstimulerande åtgärder. Kontoret avser att i likhet med dessa exempel fortsätta genomföra insatser där barn och ungdomar kan involveras på olika sätt, exempelvis avser kontoret att under 2022 lägga fokus på innehåll för barn på Strandvägens kaj.

Ekonomi

Den totala driftbudgeten för 2022 är 31,5 miljoner kronor, vilket är en ökning med 8 miljoner kronor från föregående år. Den ökade budgeten medför att projektgruppen förstärks med ytterligare en heltidsresurs i form av en biträdande projektledare. Den utökade budgeten innebär även att kontoret utökar antalet platser jämfört med 2021, samt satsar på förbättrad gestaltning. Projektet kommer fortsatt bedrivas i nära samarbete med kulturförvaltningen för att fortsätta utveckla innehållet på sommarplatserna i form av konst, kultur och evenemang. I och med att restriktionerna under pandemin har lättats och att ökad rörlighet tillåts i samhället har kontoret för avsikt att återigen planera för evenemangs innehåll på sommarplatserna. Kontoret fortsätter att följa utvecklingen av covid-19 och har en beredskap för förändringar.

Under 2021 tog kontoret kontakt med idrottsförvaltningen och testade några aktiviteter på gator och torg. 2022 kommer detta påbörjade samarbete att resultera i ökat antal aktiviteter. Även Levande Stockholm vinter får en ökad budget som kommer att resultera i fler vinterplatser och förbättrad gestaltning.

Driftbudgeten fördelas mellan sommarprojektet, 27,5 miljoner kronor, och vinterprojektet, 4 miljoner kronor. Inom ovanstående budgetram satsar kontoret 4 miljoner på kulturförvaltningen för deras bidrag i form av konstnärlig gestaltning samt evenemang. Dessa siffror kan komma att justeras när kulturförvaltningen presenterar sina idéer för kontoret. Vidare genomför kontoret investeringar i material som finansieras av nämndens halvmiljard för ökad framkomlighet för gående och buss. Inför 2022 planeras investeringsutgifter inom projektet för knappt 5 mnkr.

Driftkostnader

Inköp av material beräknas medföra ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 1,0 mnkr från och med år 2024.

Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en preliminär genomsnittlig avskrivningstid om 5 år och intern ränta om 0,5 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Trafikkontorets synpunkter

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra Levande Stockholm sommaren 2022 i enlighet med föreliggande tjänsteutlåtande.

Slut

Bilagor

1. Levande Stockholms bakgrund
2. Sommarplatser i Stockholm 2021
3. Resultat från medborgarpanel, Novus